

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I L A P .

Nyomda és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 60. szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DÍJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 20 K., él évre 10 K., negyedévre 5 K.

Egyes szám ára 8 f. és kapható:
a kiadóhivatalban, Herz-féle nyomdában, Glass- és Wächter-féle
hírlapárudában.

Felelős szerkesztő:
Dr. VAJNA GÁBOR ügyvéd.

Szerkesztőség:
KAPU-UTCZA 60. SZÁM.

Értekezhetni:
d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.
Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:

2 hasábos garmondsor vagy annak helye 1-szeri hirdetésné
24 fillér, 3 hasábos garmondsor 16 fillér. Többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

Német vámtarifa-tervezetek.

Brassó, jul. 29.

(—s.) Mióta a német birodalomban hozzáfogtak a vámtarifa revíziójának előmunkálataihoz és a kereskedelmi szerződések előkészítéséhez, azóta ott a közérdeklődést túlnyomóan ezek a kérdések kötik le.

A különböző érdekkörök, speczialis érdekeiknek megfelelően igyekeznek befolyásolni a leendő vámtarifákat és szerződéseket, s hogy mindnyájuk között az agráriusok a legagilisabbak, azt bizonyítják azok a szállongó s minduntalan megújuló hírek, melyek szerint a német autonom vámtarifa tervezete teljesen az agrár érdekeket tartva szem előtt, a vámtételeket kétszáz-háromszáz százalékra is felemeli, lehetetlenné téve ez által a külföldről Németországba való bevitelt.

Ez természetesen minket nagyon közlel érdekel, miután a mi termény exportunk épen főleg Németország felé irányul s ott számít egyik legjobb és legbiztosabb piaczára.

Eltekintve azonban a mi érdekünk-től, magában Németországban is veszedelmesnek és sérelmesnek találják ezeket a tulságba vitt agrár vámokat, mert előre látják, hogy azoknak az elfogadása nemcsak a vámháboruba fogja keverni a német birodalmat, de egyszersmind nagyon megfogja drágítani az életet egyetlen érdekkör, az agráriusok kedvéért, a mi ismét hatalmas agitáló fegyvert fog adni az ott amugy is félelmetes szocialista párt kezébe.

Ámde a világon mindenféle az agráriusok a legrövidebben látó politikusok, kik mindig csak a saját érdeküket, a saját mai verebeiket akarják minden áron megmenteni, nem törődve semmiféle távolabb fekvő, vagy magasabb érdekekkel.

Ezt látjuk nálunk is, de ezt látjuk Németországban is. Németország nem agrár állam, sőt nem régiben még ugyszólván teljesen az

idegen importra volt szorulva, de az általános fellendülés a nagy ipari, közgazdasági emelkedés következtében az utolsó évtizedek alatt oly meglepően emelkedett mezőgazdasága is, hogy ma már az agráriusok arról mernek beszélni, hogy Németország mezőgazdasági termelése a belföldi fogyasztást kielégíteni képes. Ennek az agrár utopiának azonban ellentmondanak már a népszámlálási adatok is, melyek nemcsak a népesség rendkívüli emelkedését bizonyítják Németországban, de azt is, hogy az ős-termeléssel foglalkozók száma állandóan csökken, ellenben az ipari foglalkozásuaké emelkedik, a falusi nép a városokba özönlik, azaz termelő helyett beáll fogyasztónak.

Nem csuda tehát, mikor az agrár csoport állítólagos sikerei (mert hiszen a sajtóban szellőztetett vámtarifa tervezetek még nem autentikusok) lázba ejtik Németországot és maga a német közvélemény áll a sorompóba azért, hogy a külföldi behozatalt elfogadható vámtételekkel biztosítsa.

Németországra nézve sokkal nagyobb érdek, hogy ipari piacait megtartsa mint az, hogy az agrárius junkerek politikáját támogassa, már pedig ha lehetetlen vámtételeivel bezárja például a magyar buza előtt piacait, ugy mi sem tehetünk egyebet, minthogy magas iparvámokkal kizárjuk határaink közül a „Made in Germany“ ipart.

Bennünk pedig a német ipar csak olyan számottevő fogyasztót veszítené, mint a minőt a magyar mezőgazdasági termények veszítenének Németországban s emellett Németországra nézve óriási kérdés az élet megdrágulása is.

Attól függ tehát most minden, vajjon elég erős tud-e lenni a német közvélemény felzudulása ahoz, hogy a tulzott vámemelés tervét meghiusítsa s az agráriusokat önző politikájukkal háttérbe szorítsa?

A mi a monarchiát illeti, a két állam kormányai a legközelebbi hetekben kezdik meg az egymással való tárgyalásokat az autonom vámtarifa dolgá-

ban s a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó nemzetközi tárgyalásoknak pedig tudvalevőleg 1903-ban kell megindulniok és elvégeztetniök.

Ezeknél a tárgyalásoknál s e szerződések megkötésénél fényes alkalma lesz majdan a Széll kormányának arra, hogy erejét és hivatottságát bebizonyítsa érdekeinknek, ugy Ausztriával, mint a külföldi államokkal szemben való helyes érvényesítésével.

Belföld.

Brassó, jul. 29.

A kormány tagjai legnagyobbbrészt megkezdték már a nyári pihenőjüket. Széll Kálmán Rátóton, br. Fejérváry Géza Gasteinban, Wlassics Gyula a csorbaí tó környékén, Plósz Sándor Péczelen, Darányi Ignác Fenyőházán, Lukács László szintén Gasteinban nyaral. Csak Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter van még a fővárosban.

Zimonyban fényes ünnepek közepett leplezték le a király márvány-mellsobrát.

Gajáni Ödön a belényesi kerület mostani képviselője nem lép föl többet és általában nem vállal mandátumot.

Külföld.

Brassó, jul. 29.

A belga király Gasteinban kihallgatáson fogadta báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert.

Budveisból jelentik, hogy agitáció van folyamatban, miszerint az új osztrák közmunkaminiszteriumot egy cseh emberrel töltsék be és azt is jelzik, hogy dr. gr. Taaffe Henrik készül rá, hogy atyja örökét elfoglalja.

Crispi állapota hirtelen olyan rosszra fordult, hogy halála minden perczen bekövetkezhetik.

Leyds transvaali követ azt a kijelentést tette, hogy a burok nem mondhatnak le függetlenségükről, ellenben minden más irányban nagy engedményeket hajlandók tenni az angoloknak.

Munkásvédelem.

Brassó, jul. 29.

Az iparfelügyelők bejárták hazánknak csaknem valamennyi gyártelepét és a merre jártak, mindenféle mulasztásokra, gondatlanságokra és szabályellenességekre akadtak. Beszámoltak hivatalosan tapasztalataikról és jelentéseik elolvasása szomorú érzelmeket kelt a munkások sorsa iránt fogékony szívvvel bírók kebelében. Ki végig futotta e jelentéseket, olyan impresszióval teszi le a kereskedelmi kormány által kiadott összefoglaló könyvet, mintha fekete kerettel bíró gyászjelentéseket olvasott volna. Minden oldalon fekete betűvel nyomtatott számok összegezik, hány esetben pirosította be vér a műhelyek padlóját, hány özvegy és árva siratja kenyérkeresőjét, vagy hány munkás vesztette el állandó időkre keresetkéességét. Mintha hallanók a szerencsétlenül jártak visszamaradottjainak jajveszékélő vádját, hogy a munkaadókat illeti érte a felelősség, kik fukarkodtak az óvintézkedések betartására szükséges költségekkel, kik nem áldoztak eleget a munkások életének biztonsága érdekében.

És az iparfelügyelők, kik minderről tapasztalatokat szereznek, kik a munkaadók gondatlanságairól meggyőződést szereztek maguknak, rideg számokban beszámolnak tevékenységükről, melyekből mindenről meggyőződhetünk, csak arról nem, mennyivel apadt az iparfelügyelők személyzetének szaporítása által a gyárakban előfordult balesetek száma. Kétezerhatszáz gyárat tekintettek meg; egy gyárra a sor egy évben kétszer aligha kerülhet; ki kutatja azt, hogy míg az iparfelügyelő újra a mulasztásokkal terhelt gyárba téved, hány munkásélet van kockán, mert a munkaadó várhat az észlelt rendellenességek megszüntetésével, míg az iparfelügyelő újabb látogatása válik valószínűvé.

Jogos e panasz, mert a balesetek elhárítására annyi intézkedés és rendszabályozás történt a hatóságok részéről, hogyha mindezek betartottak volna, sok vér nem omlott volna, sok munkásélet lett volna megmenthető. De mint az iparfelügyelők jelentéseiből kitűnik, a munkaadók nagy részének nincs meg a kellő érzéke a munkásvédelmi intézmények iránt. Van hely, hol kaszinók, könyvtárak, kantinek, fürdők stb. állanak a munkásoknak rendelkezésre, hogy sorsuk irigylésre méltó, de hányszor veszélyeztetni életét valahányszor egy lajtorján felmén, mert korhadt a fája, vagy egy géphez közeledik, mely védőkészülék híján működik. Olykor gyönyörű kertekkel bíró munkáslakásokban tölthetik családjukkal a pihenés óráit, de hányszor nézhetik tulzsufolt lakásokban tudóvészés levegőben a nyomort gyermekeik arcán, vagy családtagjaik pusztító sorvadását.

A tizezret haladták meg az előfordult balesetek. Ha bejelenteni kötelességszerűleg valamennyit, megkétszereződnek e szám. De ha csak tizezer balesetet veszünk számításba, és hozzászámítjuk, hogy egészségtelen munkahelyiségek, túltömött munkáslakások, fiatal munkásoknak éjjeli órákban való alkalmazása és tudóvészés való foglalkoztatás hány emberben tett kárt, az iparfelügyelők munkáságának statisztikájában foglalt számok nagyságáról képet alkothatunk.

Az iparfelügyelőket abban nem illeti gáncs, hogy nem veszik észre a gyári szemlék alkalmával a rendellenességeket. Bevallják, hogy 16,136 rendellenességet tapasztaltak. Kétség nem fér hozzá, sok furfang és leleményesség kell hozzá, hogy az iparfelügyelők jövetelére elkészült munkaadóknak ennyi ezer rejtett mulasztását felderíthessék. De tisztázandónak tartjuk a kérdést, hány esetben szereztek maguknak meggyőződést a felderített mulasztások orvoslása iránt. Azt megtudjuk a jelentésből, hogy még oly gyári üzemre is akadtak és pedig 131 esetben, hol még munkakönyvük sem volt az alkalmazottaknak, hogy 61 esetben tanoncokat alkalmaztak, hol tanonczszerződésnek nyoma sem volt, hogy törvény ellenére az előirt életkort még el nem ért gyermekeket 42 esetben fogtak kemény munkára. De hol a meggyőző biztosíték arra, hogy ma, ha az iparfelügyelők ott járnak, hol ez eseteket tapasztalták, a helyzet más, mint akkor volt, hogy van-e ma már mindenütt a munkásoknak munkakönyvük, hogy ma sehol már tanoncz nem dolgozik szerződés nélkül és hogy ma már minden munkás elérte a megengedett életkort?

Tapasztalták, hogy jogtalan levonásokat eszközöl 23 gyáros a munkások béréből, de a megtorló intézkedésekről hallgatnak. A működési statisztika elmondja, hogy túltömött munkáslakás 74 találtatott, egészségtelen munkahelyiség 59 (ki hiszi ezt el?), rozoga épületlépcsők, hágsók és létrák 93 esetben, a leesés veszélye 232 telepen forgott fen, gőzkazánok és gőzvezeték, hajtógép körüli szabálytalanságok 655 esetben tapasztaltattak. Így emelkednek a számok, míg az egyéb védőkészülékek hiányánál eléri a 2268-at. s rájövünk arra, hol a munkások élete ennyi módon van veszélyeztetve. 658 esetben a pár garasba kerülő kötszerek teljes hiányára is akadtak az iparfelügyelők; arra, hogy tehát a munkás sebében elvérezni hénytelen, mert nincs kéznél vatta — bekötni a vérző sebet.

Kézen, karon, lábon, czombon könnyű és súlyos természetű sérülések száma felvan jegyezve, pontosan összegezve, vajjon ha kezünkbe fog akadni a jövő évi működési statisztika, nem-e azzal fogják melettegetni a balesetek számának folytonos szaporodását, hogy most több a gyár is, több a munkás, több tehát a baleset is.

Százával vannak a tabellák a működési statisztikában, ám jó, hogy megvannak, de legyenek meg azért, hogy levonjuk belőlük a tanulságokat.

A magyar munkás a háboruban kevésbé van kitéve sérülésnek, mint békés munka idején.

Óhajtjuk, hogy a legszigorubb intézkedések történjenek a munkások védelmére, a balesetek bejelentésének kötelezettsége szigoritassék, hogy iparunk ne fejlődjék munkásaink vére árán. A balesetbiztosítást pedig tegyük általánosan kötelezővé, mint a külföld sok államának példája azt mutatja, hogy a munkás ha már megbénult, bénán éhen ne haljon.

Gy.

HIREK.

Brassó, jul. 29.

— **Személyi hir.** Palkovics József altábornagy, a kolozsvári honvédkerület parancsnoka, tegnap délután a gyorsvonattal városunkba érkezett, hogy a 24. honvéd gyalogezred fölött szemlélet tartson.

— **Városi közgyűlés.** Brassó város képviselőtestülete szerdán, esetleg csütörtökön d. u. 3 órakor közgyűlést tart. A napirend 22 pontból áll.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter Tompa Kálmán erdőfőosztályvezetőt a brassói m. kir. állami erdőhivatalhoz főerdészszé nevezte ki a IX. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Utó Sándor brassói és Csulak Lajos segesvári elemi iskolai tanítókat kölcsönösen; Teray István türkösi tanítót pedig a fekete-lehotai állami iskolához helyezte át.

— **Kijelölés.** A brassói esküdtbírószék elnökhelyetteséül a folyó évnek hátralevő részére dr. Jahn Frigyes törv. bír. jelöltetett ki.

— **A brassói zsidóság hazafiassága.** A „Magyarország” szombati számában a következőket olvassuk: „E czim alatt egy hozzánk beküldött panaszos levél alapján megirtuk, hogy a brassói izraelita hitközség németnyelvű felszólító leveleket intéz tagjaihoz. A hitközségtől ma nyilatkozatot kaptunk, amelyből, valamint a mellékelt levélmintákból kiderül, hogy a hitközség felszólító levelei, a hivatalos pecsét, ugyszintén a közgyűlési és választmányi jegyzőkönyvek magyar szövegűek, és csupán a hitközségnek néhány öreg, valamint néhány Romániából nemrég bevándorolt tagjának irnak német nyelvű felszólító leveleket, nehogy ezek azzal a kifogással éljenek, hogy nem értik. Végül közlik velünk, hogy épen hazafias magatartása miatt gyakran támadja meg a zöldsász sajtó a hitközséget. — Részünkről készsággel rektifikáljuk hirünket és örülünk, hogy a hitközség nemes fölháborodással tiltakozik a germanizálás vádjá ellen.”

— **Rendőri hir.** A városkapitányság figyelmezteti a város közönségét, hogy a Czenken a járt utak elhagyása, vagy rövidítése, nemkülönb a köveknek legurítása szigoruan tiltva van.

— **Makacs tolvajok.** A vasuti állomásnál a múlt héten történt nagyobbszerű lopás ifju tetteseit: a 16 éves Angyalosi Károlyt és a 13 éves Orbán Károlyt szombaton a rendőrség átkísérte az ügyészséghez. A lopott tárgyakból ez ideig még semmi sem került meg.

— **A honvédenekar utolsó hangversenye szerdán este lesz a „Boulevard” kerti helyiségében.** Másnap, azaz augusztus 1-én reggel a zenekar visszautazik Kolozsvárra.

— **„Román hideg fürdő.”** Régen érzett szükségletnek tettek eleget a román gőzfürdő mellett nemrégiben létesített hidegfürdővel. El kell ismernünk, hogy ezen fürdő berendezésénél kényelem tekintetben a kor kívánalmainak megfelelően jártak el. Sajnos azonban, hogy egy fontos körülmény az intézők figyelmét kikerülte, az t. i., hogy a férfi osztályban elhelye-

zett magas álványzatról a női osztályba igen kényelmesen be lehet látni, és a fiatalság e körülményt mohón fel is használja. Segíteni lehetne ezen a bajon a női fürdő osztály felőli közös deszka válaszfal felemelése által, a mi igen egyszerűen a palánkra erősített vasrudakra kifeszített vitorla-vászonnal volna eszközölhető. Azt hisszük, hogy a vezetőség minél előbb intézkedni fog ez irányban a közérkölciség érdekében.

— **Meghíusult rablás.** A múlt pénteken éjjel 11 órakor a portai (Fogaras megye) községi bírósága a Parsimonia takarékpénztár pénztárnokának Detoiu M. lakására hat egyénaház egyik hátulsó ablakán át behatolt. Az első szobában levő gyermekeket megkötözték és pokróczokkal betakarták, hogy ne lássanak. Azután bementek abba a szobába, a hol Detoiu Miron és felesége aludtak. Először a férfit ütötték fejbe oly súlyosan, hogy eszméletét azonnal elvesztette. Az asszony felébredt, kiabálni kezdett, mire a rablók neki estek, és egyik kezét eltörték, s homlokán jókora nagyságu sebet ejtettek. Erre gyűjtötták s Detoiu zsebéből a takarékpénztár kulcsait magukhoz vették s eltávoztak. Detoiu nemsokára eszméletét visszanyerte, elment a korcsmába, a hol mindent elbeszél s azután orvoshoz ment, aki sebeit bekötözte. A gyermekek közül egyet a rablók nem takartak be s ez látta, hogy mit vittek véghez. A csendőrség azonnal letartóztatott több gyanús embert s ezek között a gyermek egyre ráismert, minek folytán tegnap a hatból három már kézrekerült. Nyomozás tovább folyik.

— **Gyilkosság Kovásznán.** Vérlázító gyilkosság történt Kovásznán esütörtökön. A délutáni órákban Károly Dénes közveszélyes ember a Sápte József társaságában a vajnafalvi egyik korcsmában mulatott. Négy órakor eltávoztak onnan a jó madarak és bementek Vajna János szabómesterhez, a kivel kötekedni kezdtek. Heves szóváltás után Vajna Jánost jól elverték és Károly Dénes a magával vitt konyhakéssel hasbaszurta Vajna Jánost úgy, hogy a belek kiomlottak. Ezután elhúrezolták a meggyilkoltat a közeli kórházhoz. A megszurtt Vajna János borzasztó kínok között másnap reggel meghalt. A gyilkosokat a csendőrség azonnal letartóztatta. Kovászna község lakossága — bár az eset megdöbbentő volt mindenkire — még is megnyugszik a sors intézkedésében, mert két veszedelmes embertől szabadult meg a község. Vajna János éppen oly rémületben tartotta a szomszédságot és rossz ember volt, mint Károly Dénes.

— **Eljegyzés.** Dr. Kovácsy Albert, székelyudvarhelyi ügyvéd eljegyezte Lésytán Juczika kisasszonyt Parajdról.

— **Egyházi kinevezések.** Majláth püspök dr. Balázs Endre theologiai tanárt papnöveldei rektornak és székesegyházi kanonoknak; Zomora Dániel gyergyóalfalvi alesperest gyulafehérvári plébánosnak és székesegyházi kanonoknak nevezte ki.

— **Miként korlátozzák a rabipart.** A rabipar megszüntetése, illetve korlátozása

iránt tudvalevőleg számtalan feliratot intéztek az ipartestületek, kamarák és törvényhatóságok a kereskedelmi és az igazságügyi kormányhoz. Az igazságügyi kormány az őszzsel an két egybehívását határozta el. Ez an két elé igen érdekes indítványt fog terjeszteni Regensperger Ferencz keszthelyi gyártulajdonos. Indítványának lényeges része az, hogy a rabok többé ne készítsenek iparcikket, hanem készítsenek az iparosok számára mintákat, amelyeket eddig Cseh-, Morva- és Németországból szereztek be iparosaink. Az életrevaló indítvány a szakkörökben helyesléssel találkozott.

— **A honvédelmi miniszter a kisiparosokért.** Fejérvary Géza báró honvédelmi miniszter leiratot köldött a kereskedelmi és ipakamarához, a melyben fölhívja a testületeket, hogy szólítsák föl a területükön lakó szabóiparosokat, kik katonai egyenruhák készítésével is foglalkoznak, hogy a mennyiben hajlandók a katonai kincstár részére szükséges ruhák szállításánál résztvenni, tegyék meg ajánlataikat. A miniszter az egyenruhák szállításánál módot kíván nyújtani a kisiparosoknak is a versenyben való részvételre, eltérőleg az eddigi szokástól, a mely szerint az egész szükségletet néhány nagyobb gyáros monopolizálta.

— **Mérsékelt áru jegyek Szent-István napján.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Szent István ünnepnap alkalmából a magyar kir. államvasutak, valamint a kassa—oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — (az üzemükben álló összes helyi érdekű vasutak állomásainak valamint a szomszédos forgalomnak kizárásával) — Budapestre mérsékelt áru menettéri jegyek adatnak ki olykép, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két másodosztályu, a II. kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak. Gyorsvonaton megfelelő gyorsvonatu jegyek váltandók. Ezen jegyek folyó évi augusztus hó 15—20 napjain — az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre közlekedő — valamennyi személyszállító vonathoz (express-vonatok kivételével) kiadatnak, a visszautazásnak pedig aug. hó 20. és 21. napjain, legkésőbb azonban aug. hó 21-én este induló utolsó vonattal meg kell történnie. Ezen jegyekkel augusztus hó 20-dika előtt visszatérni nem lehet; azokkal utmegszakításnak sem menet, sem jövetkor helye nincs. Megjegyezzük, hogy az I. és II. kocsiosztályban utazók a visszatérés alkalmával is mindkét menetjegyet felmutatni tartoznak, miért is Budapestre érkezve ezen jegyek csak előmutatandók, de le nem adandók. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **A szarvasgomba értékesítése.** Darányi földmívelési miniszter a természet-tudományi társulat kérelmére utasította az erdőhatóságokat, hogy a nép figyelmét hívják fel a szarvasgombával való foglalkozásra, illetve a szarvasgomba keresésének, gyűjtésének és értékesítésének módjait magyarázzák meg a népnek. Első pil-

lanatra csekély jelentőségűnek látszik a dolog, de ha megfogadják az érdekeltek az utmutatást, főleg a legalsóbb néposztály részére hatalmas keresetforrás nyílnék meg, a mit legjobban bizonyít Franciaország példája, ahol évente több millió frankra rug az az összeg, a mely a szarvasgombával való bibelődéssel a népnek jut.

— **Pályázati hirdetés.** A bosnyák-hercegovinai országos kormány az alábbi pályázati hirdetményt bocsátotta ki: „A bosnyák-hercegovinai országos kormány pénzügyi szolgálatában legközelebb több fogalmazó segédi állás a X. fizetési osztályban 2.200 Kr. fizetéssel és 640 kor. esetleg 800 kor. pótlékkal, tehát összesen 2.840 kor. esetleg 3.000 kor.-val és több pénzügyi fogalmazó gyakornoki állás a XI. fizetési osztályban 1.600 kor. segélydíjjal fog betölteni. A pályázóknak keresztlevelükkel (születési bizonyítvány, érettségi bizonyítvánnyal, a jogi tanulmányok végzését tanúsító végbizonyítvánnyal, az államvizsgálati (szigorlati) bizonyítvánnyal, a testi alkalmatosságukat igazoló bizonyítvánnyal és nyelvismerteik bejelentésével ellátott folyamodványukat a serajevói országos kormányhoz kell intézniök. A már államszolgálatban levő pályázók folyamodványukat fölöttes hatóságuk utján adják be. Közvetlen a serajevói országos kormányhoz beadott folyamodványokra 80 fill. bosnyák-hercegovinai bélyegeket kell ragasztani s magyar, illetve osztrák hatóságok utján beadott folyamodványok a megfelelő magyar, illetve osztrák bélyegilleték alá esnek. Magyarországon illetve Ausztriában kiállított és az ottani bélyegilletéknek megfelelően bélyegzett okmányok mint mellékletek további bosnyák-hercegovinai bélyegilleték alá esnek. Más iratok és hivatalos kiadványok, melyek csak mint mellékletek esnek illeték alá 20 fillér bosnyák-hercegovinai bélyeggel, ha pedig a folyamodvány magyar illetve osztrák hatóság utján nyújtatik be, a megfelelő magyar vagy osztrák mellékleti bélyeggel látandók el. Bosnyák-hercegovinai okmánybélyegek hiányában a megfelelő pénzügyösszeg csatolandó. Serajevó, 1901. június haván. — A bosnyák-hercegovinai országos kormány.”

— **Eremie I. G.** csemege üzletében frissen érkezett ananas dinnye és minden féle korai gyümölcs, minden kedden és pénteken friss harsa kapható. Azonkívül bármilyen halat 24 óra alatt frissen szerezz be.

Nyilt-tér. *)

Mindazon kedves barátainknak és ismerőseinknek, kik szeretett rokonunk: özy. Takács Jánosné, szül. Abel Jozefának elhunytá alkalmából minket szives részvételükkel fölkerestek és megboldogultnak temetésén megjelentek, ez uton is leghálásabb köszönetet mond

az Abel család.

*) Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

<p>B Grünwald Albert Bntorkereskedő Brassó, Kapu-utca 47-49. Legnagyobb butoraktár A REINHART FÜLÖP aradi butorgyáros hírneves készítményei gyárt. árakon.</p>	<p>U 30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több ur szoba barokk, renaissance, secessió és é- német stílusban állan- dóan raktáron vannak.</p>	<p>T Nagy választék szalon és futó szőnyegekben. Párizsi, berlini, brüsseli stb. sojrom, peluche szővetekben.</p>	<p>O R Kezeshedik kitűnő ma- nőségért rendkívül olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések a leggyorsabban esz- késültetnek.</p>
---	--	--	---

Ritka alkalmi vétel.

Egy új zongora (Pianino) híres cs. és kir. gyárból, kitűnő szerkezettel és hanggal, nagyon elegáns fekete fából kiállítva, elutazás miatt nagyon jutányosan eladó.

Az alsó sétatéri „Bellevuebe“ felállított önműködő villanyos zongora, szintén igen olcsón, vételáron alól eladó. Ezen zongora minden vendéglősnek vonzó és mulattató eszközt képez és pénzbedobás mellett magától kifizetődik.

Bővebb tudósítást ad mindennap délben 12—2 óráig **Jaschik Gyula** zenetanár Arvaház utca 6 sz. 1-ső emelet. 451 (1—3)

Első brassói termelő szövetkezet korlátolt felelősséggel

Célja jó minőségű és olcsó sütemény előállítás. Szövetkezeti tag lehet mindenki és ezáltal maga magának tesz hasznot.

Egy részvény ára 20 korona, heti 40 fillér befizetéssel Beiratási díj 1 korona.

Bővebbet: **Németh Ferencz** pénztárosnál Vár u. 90.

Minthogy ezen szövetkezet a fogyasztó közönség, de főleg a vendéglősök és kereskedők nagy előnyére van.

reméljük hogy, a n. é. közönség ezen vállalatot pártfogolni fogja.

476 (1—4)

Platz Frigyes

elnök.

Vasárnapi munkaszünet

Tisztelettel tudatjuk a t. cz. városi és vidéki közönséget hogy Brassónak összes fűszer-, csemege és szappankereskedői szerződésileg abban állapodtak meg, hogy f. é. augusztus 4-étől kezdődőleg

vasárnap

üzleteiket zárva tartják.

A reggelizőkben vasárnap csakis az abban fogyasztandó ételek és italok szolgáltatnak ki,

az utczára

fennti egyezkedés értelmében egyáltalában semmit sem szabad árusítani.

Felkérjük tehát a t. cz. közönséget szükségleteiknek beszerzését hétköznapiokon eszközölni és ezáltal a fűszerkereskedőknek is a vasárnapi nyugalmat lehetővé tenni.

Kiváló tisztelettel

a brassói fűszer-, csemege- és szappankereskedők.

Brassó, 1901. július havában

512 (1—3).

A törvényszéki palotánál

fennmaradt

állás és épület gömbfa pallók (dipl) csapos gerendák

azonnal olcsón eladók.

Értekezhetni, a Raktárháznál a vasuton, valamint **Grosz R.**-nél Kapu-u. 55. sz. alatt

Székely-Udvarhelyen, a város központján legszebb és legélénkebb helyen egy jó forgalmu

kávéház helyiség

f. évi szeptember hó 15 napjától haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni **Florián Bogdán** ulajdonossal. 409

Legolcsóbb

butor bevásárlási forrás!

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy raktárt tartok mindenféle butorneműekben és pedig **hálószoba, ebédlő és szalon berendezések igen olcsó árak** mellett és nagyon szép kivitelben kaphatók.

Elvállalok, mindennemű **kárptos és díszítő munkálatokat** úgy műhelyemben, mint azonkívül is. Pontos és szolid kiszolgálásról előre ziztosítva, maradok

teljes tisztelettel

KÖPIR.

Kapu-utca 48 sz.

Czúkrásza megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Hosszu-utca 8 sz. a. a mai kornak megfelelő **ozukrázdát nyitottam**, 16 évi szakképzettséggel bírok, ez képessé tesz e szakmába vágó dolgoknak a legkielégítőbben megfelelni az első kísérlet bizonyítani fogja mindezt, melynél fogva magam a n. é. közönségnek kegyében ajánlva maradok

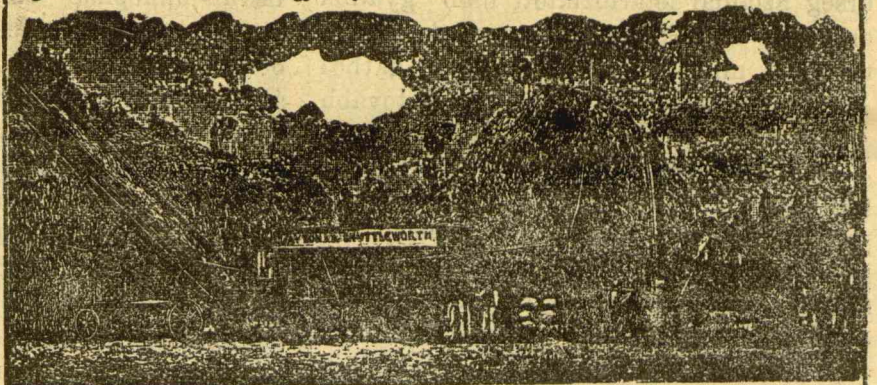
kiváló tisztelettel

VÁRI SZABÓ PÁL

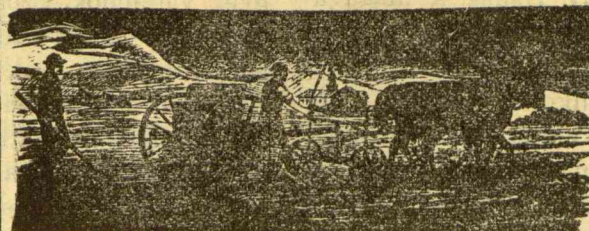
96

czúkrász.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheres-cséplők, tisztító-rosták, kenőolajozók, kaszálok- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill“

legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyszemes aszti-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Jó és olcsó órák, 3 évi jótállással privát vevőknek

KONRAD JÁNOS

Óragyára arany, ezüst és ékszer áruk szállító-háza Brűz (Csehország) Jó nickel-rem.-óra frt. 3.75. Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80. Valódi ezüst láncz frt. 1.20 Nickel ébresztő-óra frt. 1.95.

Czégem a cs. és kir. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

